

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 81/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. februára 2021 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť spoločnosti SLOVGRAM, nezávislá spoločnosť výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, Jakubovo námestie 14, Bratislava, IČO 17 310 598, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou LEGAL CARTEL s. r. o., Na Hrebienku 40, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Radoslav Kačur, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica – pracoviska upomínacieho a exekučného konania sp. zn. 21 Up 16/2020 z 21. júla 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2021 doručená ústavná sťažnosť SLOVGRAM, nezávislej spoločnosti výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, Jakubovo námestie 14, Bratislava, IČO 17 310 598 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala

porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica – pracoviska upomínacieho a exekučného konania (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 Up 16/2020 z 21. júla 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa proti žalovanej domáhala na okresnom súde prostredníctvom návrhu na vydanie platobného rozkazu zaplata sumy 92 € s príslušenstvom. Okresný súd platobným rozkazom sp. zn. 21 Up 16/2020 z 21. januára 2020 vo výroku I zaviazal žalovanú zaplatiť sumu 92 € spolu s úrokom z omeškania a vo výroku II žalovanú zaviazal na náhradu trov konania v sume 272,85 €.

3. Žalovaná proti výroku o náhrade trov konania podala sťažnosť, ktorú označila ako „*Odpor*“. Dôvodom podania sťažnosti bolo najmä to, že výšku trov konania, ktoré mala zaplatiť, považovala za neprimerane vysokú vo vzťahu k istine. Okresný súd o sťažnosti rozhodol tak, že napadnutým uznesením zmenil rozhodnutie o výške trov konania a žalovanú zaviazal ako náhradu trov konania zaplatiť sumu 187,40 €.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že pri výpočte trov konania postupoval podľa § 10 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a vylúčil aplikáciu § 10 ods. 2 vyhlášky v zmysle zásady *lex speciali derogat lex generalis*. Po konkrétnom vyčíslení sumy trov za jednotlivé úkony okresný súd nepriznanie trov za úkon „podanie vo veci samej“ odôvodnil tým, že sťažovateľka podáva množstvo typovo rovnakých podaní, ktoré vykazujú prvky rutinnej činnosti.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že predsedovi okresného súdu doručila sťažnosť na postup konajúcej sudkyne, ktorá bola predsedom okresného súdu vyhodnotená ako neprípustná. Sťažovateľka následne adresovala predsedovi Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) „*Žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti*“. Predseda

krajského súdu sa s konaním predsedu okresného súdu stotožnil a sťažovateľke odpoveď doručil 2. novembra 2020.

Napokon sťažovateľka podala podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa § 458 Civilného sporového poriadku. Dňa 23. novembra 2020 bola sťažovateľka upovedomená o vybavení svojho podnetu s negatívnym výsledkom.

5. Proti napadnutému uzneseniu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta tri línie porušenia označených práv. Sťažovateľka tvrdí, že neboli splnené procesné podmienky na vydanie napadnutého uznesenia, keďže žalovaná nebola zastúpená advokátom (povinné zastúpenie v sporoch súvisiacich s ochranou práva duševného vlastníctva) a napriek tomu podala odpor, resp. sťažnosť, o ktorej okresný súd rozhodol.

Ďalšiu časť argumentačnej línie predstavoval nesúhlas sťažovateľky so samotným rozhodnutím o výške trov konania, ktorá je podľa názoru sťažovateľky určená bez opory v zákonných ustanoveniach na základe subjektívneho pocitu konajúcej sudkyne.

V závere sťažovateľka kritizovala postup okresného súdu, pokiaľ jej nedoručil na vyjadrenie odpor, resp. sťažnosť žalovanej, čím došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti v konaní.

II.

Relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním, o postavení jeho sudcov a o ich bezúhonnosť ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a posúdenie vecí ústavným súdom

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením okresného súdu, ktorým bola zmenená výška náhrady trov konania priznaných v prospech sťažovateľky.

11. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov ústavný súd pripomína, že jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 1/2014, III. ÚS 71/2016, I. ÚS 594/2017).

12. Z doložky právoplatnosti napadnutého uznesenia, ktorá bola prílohou ústavnej sťažnosti, vyplýva, že napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. augusta 2020. Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená 25. januára 2021. Je teda evidentné, že ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu v značnom časovom odstupe po uplynutí ustanovenej dvojmesačnej lehoty od právoplatnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, teda oneskorene. Z tohto dôvodu ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

13. Ústavný súd bez toho, aby sa tým osobitne zaoberal, už len poznamenáva, že prípadné počítanie ustanovenej dvojmesačnej lehoty od doručenia v ústavnej sťažnosti uvedeného odloženia podnetu k podaniu mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom nemá žiadnu právnu relevanciu. Navyše, toto rozhodnutie sťažovateľka ústavnou sťažnosťou ani nenapáda.

14. Ústavný súd v týchto prípadoch vychádza z podstatného právneho rozdielu medzi dovolaním podaným účastníkom konania a mimoriadnym dovolaním, ktoré môže podať generálny prokurátor. Podľa judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť a je na jeho voľnej úvahe rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie.

Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07).

15. Mimoriadne dovolanie tak nemožno považovať za účinne poskytnutý prostriedok nápravy práv zaručených sťažovateľom čl. 127 ods. 1 ústavy (na rozdiel od dovolania), preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej ústavnej sťažnosti z dôvodu realizácie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania neprichádza do úvahy (III. ÚS 71/2016).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2021

Peter Molnár
predseda senátu